

Jak na hladké ukončení podnikání

Život přináší nejrůznější změny. Vám možná přinesl novou práci snů nebo jiný životní směr. Jak ale ukončit podnikání hladce a jednoduše? Poradíme.

Podíváme se na to, jak funguje ukončení podnikání u **fyzických osob** (OSVČ) a jak u **právnických** (společností). Povíme si také o tom, že ne vždy je třeba podnikání rušit – někdy stačí **přerušeni**.

E-book pro vás připravili účetní a daňoví specialisté ve spolupráci s **advokátem Petrem Mikyskou**. Kdyby vás při čtení napadla jakákoliv otázka, ozvěte se. Rádi poradíme.

UOL[®]
ÚČETNICTVÍ

www.uol.cz
+420 910 190 008
info@uol.cz

PS: E-book jsme napsali, aby pomáhal.
Zdarma.

Nepřejeme si tedy, aby ho někdo prodával.
Sdílejte ho volně všem, komu by se mohl hodit.
V případě citací, prosím uveďte zdroj.

Obsah

První krok ukončení podnikání.....	4
Přerušeni podnikání u OSVČ.....	5
Ukončení podnikání u OSVČ.....	6
Jaké možnosti má právnická osoba?.....	8
Spící firma: S. r. o. bez činnosti.....	8
Likvidace právnické osoby.....	9
Jak probíhá likvidace.....	10
Závěr likvidace a vymazání společnosti.....	12
Úpadek se týká i OSVČ.....	13

První krok ukončení podnikání

Pokud už jste se rozhodli podnikání ukončit nebo přerušit, doporučujeme začít tím, že **ukončíte všechny smluvní vztahy** spojené s podnikáním. Patří sem pracovní smlouvy se zaměstnanci, smlouvy s dodavateli a odběrateli, nájemní smlouvy a podobně. Všechny ukončete ideálně k jednomu datu.

Přerušeni podnikání u OSVČ

Blíží se vám mateřská, chystáte se na delší dobu do zahraničí nebo došlo k útlumu vašeho podnikání? Není důvod, proč platit vysoké zálohy na sociální a zdravotní. **Přerušit podnikání je snadné** a kdykoliv můžete znovu začít.

Jak na to?

- Oznamte přerušeni **na kterémkoliv živnostenském úřadu**. Můžete to udělat osobně nebo přes datovou schránku.
- Úřad můžete požádat, aby informaci předal Správě sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovně. Tím si ušetříte vyřizování.
- Podnikání můžete přerušit na **libovolně dlouhou dobu**.
- Od příštího měsíce už **nebudete platit zálohy**.

Dobré vědět: Chcete pokračovat v podnikání? Můžete začít kdykoliv znovu, bez poplatku.

Ukončení podnikání u OSVČ

Stává se, že musíte ukončit podnikání kvůli nástupu do zaměstnání – **někteří zaměstnavatelé to vyžadují ve smlouvě.**

Ukončení vyřídíte podobně jako přerušení. Ani ukončení neznamená, že už nikdy nesmíte podnikat. Jen si budete muset znovu vyřídít živnostenské oprávnění.

Jak tedy na ukončení?

- Oznamte ukončení podnikání **na kterémkoliv živnostenském úřadu**. Můžete to udělat osobně nebo přes datovou schránku.
- Úřad můžete požádat, aby informaci předal Správě soc zabezpečení a zdravotní pojišťovně.

Dobré vědět: Pokud budete chtít znovu podnikat, vyřídíte si nové živnostenské oprávnění, za které zaplatíte 1000 Kč.

Pozor na zálohy. Pokud hned další měsíc po zrušení živnosti nenastupujete do práce, stáváte se osobou bez zdanitelných příjmů. Pojistné za vás neplatí stát ani zaměstnavatel. Sociální pojištění sice platit nemusíte, ale zdravotní ano.

Toto neplatí pro důchodce, rodiče na rodičovské nebo pečující o dítě do 7 let.

Příklad:

20. května jste zrušili živnost. Po skončení roku podáte vyúčtování a nejdřív v lednu daňové přiznání. V případě přeplatku dostanete částku až po podání daňového přiznání.

1. července nastupujete do zaměstnání. Na červen jste ale osobou bez zdanitelných příjmů a zdravotní si hradíte sami.

Pokud do práce nastoupíte například 15. června, za červen už za vás platí zaměstnavatel.

Se zrušením podnikání se automaticky **neruší registrace k DPH**. Odregistrovat se musíte sami. Můžete to udělat, pokud máte obrat za 12 měsíců pod 1 milion Kč. (Od 2023 pod 2 miliony Kč.)

Chcete přerušit podnikání a za posledních 12 měsíců máte obrat vyšší než 1 milion Kč? Pak jste stále plátce DPH, podáváte daňové přiznání, i když je nulové.

Příklad 1:

20. května podáte na finančním úřadě žádost o odregistraci od DPH.

15. června úřad žádost zprocesuje, živnost a plátcovství jsou zrušené. DPH podáváte za květen i za část června (1.–15. června). Pokud zapomenete, úřad vás vyzve a dostanete pokutu 1.000 Kč za kontrolní hlášení.

Příklad 2:

20. května rušíte podnikání a žádáte o odregistraci od DPH. Obrat pod milion klesne až 31. října. Stále podáváte DPH (za červen až říjen), dokud vám finanční úřad DPH nezruší.

Jaké možnosti má právnická osoba?

Pokud jste založili a. s., s. r. o, SE nebo v. o. s., **neodregistrujete se na živnostenském úřadu**. Zvažte, jestli je opravdu potřeba podnikání ukončit. Jaký je váš výhled na nejbližší roky?

Zrušení právnické osoby (likvidace) znamená **výmaz z obchodního rejstříku**, jde o právní úkon. Často ale stačí jen činnost přerušit, pak půjde o spící firmu.

Spící firma: S. r. o. bez činnosti

Založili jste firmu a nikdy jste nezačali skutečně podnikat? Nebo došlo k útlumu činnosti? Přesto máte **povinnost podávat daňová přiznání** (i na 0 Kč), zveřejňovat výkazy a účetní závěrku.

Dobré vědět: Obchodní rejstřík nově může sám neaktivní firmy smazat. Týká se to společností, které 2 roky po sobě nezveřejnily účetní závěrku.

Co byste měli vědět:

- Nadále **sledujte svou datovou schránku**, je aktivní.
- Počítejte s náklady na nulové daňové přiznání. Pohybují se mezi 1 000 a 1 500 Kč.
- V ČR **není** pro právnické osoby **minimální daň**.
- Kdykoliv můžete začít znovu vyvíjet činnost.

Likvidace právnické osoby

Likvidace právnické osoby je právní úkon, pro který je stanovený jasný postup. Je třeba rozprodat majetek společnosti a **vypořádat závazky a pohledávky**.

Likvidátorem bývá společník nebo právník. Zisk společnosti se daní srážkovou daní.

Likvidace má 4 etapy:

1. Rozhodnutí o vstupu podniku do likvidace
2. Předložení návrhu na rozdělení likvidačního zůstatku
3. Realizace plánu likvidátorem, rozdělení likvidačního zůstatku
4. Skončení likvidace, výmaz společnosti, zrušení likvidací z obchodního rejstříku

Dobré vědět: Pokud v průběhu likvidace zjistíte, že je firma v úpadku, přechází do režimu konkurzu a soud jmenuje insolvenčního správce. Cílem je uspokojení věřitelů.

Před likvidací musíte **dorovnat dluhy vůči finančnímu úřadu**. Pokud byste dluh nezaplatili, stát by nesouhlasil s likvidací. Můžete tak do firmy vložit potřebné peníze, aby mohlo dojít k likvidaci a firma nemusela do konkurzu s insolvenčním správcem.

Jak probíhá likvidace

Proces likvidace začíná **přijetím rozhodnutí o vstupu do likvidace** a o **jmenování likvidátora**. Toto rozhodnutí musí přijmout nejvyšší orgán společnosti (zpravidla valná hromada) a musí mít formu notářského zápisu.

Likvidátor se stará, aby společnost uhradila pohledávky všech věřitelů. To samozřejmě neznamená, že musí uznat každou přihlášenou pohledávku. Když je přihlášená pohledávka sporná, musí se věřitel domáhat její úhrady stejně, jako kdyby společnost nebyla v likvidaci.

Likvidátor musí splňovat **stejně požadavky jako člen statutárního orgánu**:

- trestní bezúhonnost
- svéprávnost
- neexistence jiných překážek stanovených zákonem

Likvidátor musí se svým ustanovením do funkce souhlasit. Může ze své funkce odstoupit.

Pokud vstoupíte do likvidace bez jmenování likvidátora, **jmenuje likvidátora soud**. Primárně volí některého z členů statutárního orgánu, v tom případě může soud rozhodnout i proti vůli jmenované osoby. Když není možné jmenovat likvidátora z řad členů statutárního orgánu, vybere ho soud **ze seznamu insolvenčních správců**.

Dobré vědět: Odměnu likvidátora určuje ten, kdo ho do funkce zvolil, tedy zpravidla valná hromada. Proto doporučujeme odměnu likvidátora dohodnout dopředu a stanovit smlouvou. Toto se nevztahuje na likvidátora jmenovaného soudem.

Jmenováním **na likvidátora přecházejí všechna práva a povinnosti statutárního orgánu** – v podstatě statutární orgán nahrazuje. Odpovídá za řádný výkon funkce ve stejném rozsahu jako statutární orgán. Společníci mají právo likvidátora kontrolovat a v případě nespokojenosti ho odvolat a nahradit jinou osobou. Pokud likvidátora jmenoval soud, mohou soudu navrhnout změnu.

Likvidátor musí **zapsat údaj o likvidaci do obchodního rejstříku**. Po dobu likvidace vystupuje společnost pod svým názvem s dodatkem „v likvidaci“.

Úkolem likvidátora je jen provedení a dokončení likvidace. **Nesmí směřovat k rozšiřování podnikání společnosti**, i kdyby to mělo přinést vyšší výtěžek. To samozřejmě nevyklučuje, aby likvidátor uzavíral nové smluvní vztahy, pokud to směřuje k provedení likvidace. Může jít o uzavření smlouvy o poskytování účetních služeb po dobu likvidace.

Likvidátor **oznamuje vstup do likvidace všem věřitelům**, o kterých ví, a zároveň tuto informaci zveřejňuje v Obchodním věstníku. Věřitelům musí poskytnout lhůtu, aby přihlásili o své pohledávky.

Dobré vědět: Ke dni vstupu společnosti do likvidace sestaví likvidátor zahajovací rozvahu a soupis jmění. Pokud zjistí, že je společnost v úpadku nebo předlužena, musí podat insolvenční návrh.

Závěr likvidace a vymazání společnosti

Po skončení likvidace likvidátor vyhotoví:

- konečnou zprávu o průběhu likvidace
- návrh na použití likvidačního zůstatku
- konečnou účetní závěrku

Tyto dokumenty **předloží ke schválení valné hromadě**, ale jejich neschválení není na překážku výmazu společnosti z obchodního rejstříku.

Podíl na likvidačním zůstatku se **vyplácí společníkům** podle stejných pravidel, podle kterých se vyplácely podíly na zisku. Likvidační zůstatek se nevyplácí dřív, než skončí případné soudní spory o pohledávkách věřitelů, které likvidátor neuznal.

Výplatou likvidačního zůstatku likvidace končí.

Likvidátor do 30 dnů podá návrh na výmaz společnosti z rejstříku. Jednou z povinných příloh návrhu je souhlas finančního úřadu s výmazem společnosti.

Výmazem z obchodního rejstříku obchodní **společnost zaniká**. Zrušit výmaz společnosti je možné jen v případě, že se po výmazu zjistí neznámý majetek nebo se objeví jiný zájem hodný právní ochrany. Tento zájem zákon nedefinuje, nicméně nejde pohledávky, které věřitelé nepřihlásili likvidátorovi.

Úpadek se týká i OSVČ

Jak právnické, tak fyzické osoby mají povinnost na sebe v případě úpadku nebo předlužení **podat insolvenční návrh**.

Úpadek definuje insolvenční zákon (zákon č. 182/2006 Sb.) tak, že dlužník má více věřitelů, peněžité závazky déle než 30 dnů po splatnosti a tyto závazky není schopen plnit.

O **předlužení** jde tehdy, když máte více věřitelů a souhrn závazků převyšuje hodnotu vašeho majetku.

V těchto případech nemůžete ukončit podnikání likvidací.

Nejste na to sami

S ukončením podnikání se nemusíte prát sami. Naši účetní a daňoví specialisté se rádi postarají, abyste alespoň účetnictví mohli pustit z hlavy.

Ozvěte se nám.

UOL[®]
ÚČETNICTVÍ

www.uol.cz

+420 910 190 008

info@uol.cz